

Alfred Olund Andersen, født 13.02.1882, Hvirring sogn, Nim Herred, Skanderborg Amt, døbt den 05.03.1882, konfirmeret 12.04.1896, gift 02.04.1912 med Sine Jensen. Død 21.09.1968 i København, begravet i Vandborg.

Sine Jensen, født 18.07.1886, Trust (Fårvang), Tvillum sogn, Gjern Herred, Gl. Skanderborg Amt. Død 28.05.1960 i Vandborg.

Alfred Olund Andersen:
Fra 01.05.1897 i smedelære hos Hans Hansen, Raarup sogn, Bjerre Herred, Vejle Amt i 8 år. 1905-1906 plads hos Edvard Rasmussen, Enner ved Horsens. Derefter plads i Træden, Brændstrup (Ribe), Ølholm i 1½ år, Vrads, Skanderborg.

På valsen i Randers (Scandia) ca 1910, Lolland og Skanderborg (Blom).

11.02.1911 lejer smedeforretning i Truust (02.04.1912 gift med Sine Jensen.) Køber kort efter forretning i Fårvang, har den i ca. 9 år. Derefter Silkeborg Maskinfabrik. Køber forretning i Gjesing ved Skanderborg. (Indtil ca. 1925) Derefter forretning i Bryrup, Skanderborg Amt. Flytter til Hvidsten et par år fra 1926. Bytter forretningen med smedeforretningen i Vandborg i juli 1928.

Tillidserhverv:
Formand for Vandborg Sygekasse. (Stopper januar 1957)
Formand for Lemvigegnens Smedemesterforening (efter Søgaards død), er stadig formand i 1957.

Tidligere i Midtjylland:
Medlem af Smedemesterforeningens bestyrelse i mange år (Lemvigkredsen er under Ringkøbing Amts Smedemesterforening.)

80 år gammel tager Alfred Olund Andersen den teoretiske del af klovbeskæringskursus på Landbohøjskolen i København.

Alfred Olund Andersen dør den 21.09.1968.

Sine Jensen og Alfred Olund Andersens børn:

Svend, født 27.06.1912 i Truust
Metha, født 09.01.1914 i Fårvang
Anna, født 03.11.1915 i Fårvang (tvilling)
Andrea, født 03.11.1915 i Fårvang (tvilling)
Margrethe født 12.01.1918 i Fårvang
Frida, født 06.05.1920 i Fårvang
Jens, født 29.03.1922 i Gjesing
Aage, født 29.12.1926 i Hvidsten
Ellen, født 14.06.1928 i Hvidsten

Alfred Olund Andersens 70 års fødselsdag den 13. februar 1952, avisomtale:

70 års fødselsdag kan den 13. februar 1957 fejres af smedemester A. Andersen, Vandborg pr. Bonnet. Andersen er fra Horsens og ” roser ” sig af at have været i tugthuset flere gange, dog kun som bydreng! Han kom i lære i Raarup ved H. Hansen, hos hvem han var i ca. 8 år, arbejdede derefter som svend flere steder på Horsenseggen, bl.a. i Brændstrup og Ølholm og ind imellem på ”Scandia” i Randers, kom derefter til Lolland og lejede senere et værksted i Truust. Der blev han gift, men købte så forretning i Faarvang, hvor han var i ca 9 år. Senere havde han forretning i Gjesing ved Skanderborg, i Bryrup og i Hvidsten, og derefter kom familien til Vandborg 1. juli 1928, hvor han nu har været i godt 23 år. Han er altså, hvad man godt kan kalde ”vidt berejst”, men en trofast organisationsmand har han stedse været. I midtjylland var han medlem af Smedemesterforeningens bestyrelse i mange år, og siden Søgaards død har han været formand for Lemvigkredsen under Ringkøbing Amts Smedemesterforening. Han er stærkt interesseret i foreningen og gennem årene altid mødt til møderne og på sin djærve måde deltaget i forhandlingerne.

Ringkøbing Amts Smedemesterforening
ønsker hjertelig til lykke med dagen.

**Smed Alfred Olund Andersen, født i
Hvirring den 13/2 1882, død den 21/9 1968
Gift med Sine Andersen, født i Trust 18/7
1885, død den 28/5 1960.**

Afskrift fra avis fra 12/2 1957

Smedemester Alfred Olund Andersen,
Vandborg fylder 75 år i morgen, onsdag den
13. februar 1957.

Alfred Olund Andersen er født i Hvirring ved
Horsens, hvor faderen var mejerist. Efter
konfirmationen kom han i smedelære hos
smedemester Hans Hansen i Bjerre Herred,
hvor han blev i 8 år. I læretiden fik han ingen
rede penge, kun føde og husly. Arbejdstiden
var lang fra kl. 6 morgen til kl. 8-9 om
aftenen. Mester var ikke altid rar.

Læredrengene fik af og til lussinger. Den
første dag jeg var i lære, var mester ved at
reparere en blæsebælg, fortæller Andersen.
Da den skulle afprøves, sagde mester
”Pust!pust!” Jeg var ikke rigtig med på, at jeg
skulle trække bælg og pustede luft ud af
mundten. Da skal jeg lære dig at puste, sagde
mester, og gav mig en knaldende lussing.
Læredrengen skulle rydde op og pudse sko,
ofte en 12-13 par, og desuden skulle han
servere kaffe til fruuen på sengen. Det kneb
hårdt med lommeskilling i de år, jeg stod i
lære; vi havde godt nok noget, vi kaldte fusk,
det var ret til at smede for os selv i fritiden.
Det blev nu ikke til ret meget. Mester sagde
også, at han nok skulle holde os til arbejdet, at
vi nok skulle være rolige om natten. Da jeg
blev udlært, fik jeg de første 150 kr i løn, men
da kostede det også kun 10 øre at få skærpet
et plovs-kær og 2 kr. for at få lagt 4 nye sko.

Smed sognefogeden ud af festpladsen:

Derefter fik jeg plads hos smed Edvard
Rasmussen, Enner ved Horsens, hvor jeg var
et års tid. Da var det for resten, at jeg smed
sognefogeden ud af festpladsen en aften, der
var bal i Vinterende Skov. Vi var jo nok
højrøstede og modige, og skønt sognefogeden
var en velvoksen mand, tog jeg ham lige så

stille og lettede ham uden for festpladsen.
Dagen efter sagde mester til mig, at jeg skulle
bede Markus Olsen (sognefogeden) om
forladelse, ellers blev jeg meldt til politiet.
Jeg bad så sognefogeden om forladelse, og
siden var vi fine venner. Da jeg senere var på
valsen, kunne jeg få husly og mad hos ham,
og når jeg gik, gav han mig altid 10 kr, det var
mange penge den gang.

**Da man skulle aflevere skjorterne på
svendehjemmene:**

Jeg fik så plads i Træden, senere i
Brændstrup, hvor vi lavede meget hestebeslag
og strengt arbejde. Derefter kom jeg til
Ølholm, hvor vi arbejdede mere med
maskiner. Da jeg havde været i Ølholm 1½
år, sagde jeg til mester, at jeg vil ud at rejse.
Det skal du også, sagde mester. Jeg var så på
valsen og arbejdede i forskellige byer, bl.a.
hos Scandia i Randers og hos Blom i
Skanderborg, jeg sov ofte på
svendehjemmene, hvor sådanne fandtes. Der
skulle vi aflevere vore skjorter om natten, for
lusene måtte ikke komme i sengestederne.
En dag så jeg i en avis, at der var en
smedeforretning til leje i Luust. Den 11.
februar 1911 flyttede jeg ind i
smedeforretningen. Jeg havde kun det tøj, jeg
stod i, og intet værktøj, men jeg tiggede noget
og lavede selv en del. Min ven, sognefogeden
gav mig sengeklæder. Jeg gik til en bonde og
tiggede et knippe halm og redte så op på
gulvet – og har vist aldrig sovet bedre end
dengang. Året efter blev jeg gift, og efter kort
tids forløb købte vi forretning i Fårvang, hvor
vi var en halv snes år. Jeg tog så arbejde i
Silkeborg på en maskinfabrik, købte
forretning i Gjesing ved Skanderborg, havde
derefter i Bryrup, flyttede så til Hvidsted,
hvor vi var et par år, byttede derefter
forretningen i Hvidsted med
smedeforretningen i Vandborg; det var juli
1928.

Ja tiderne har forandret sig slutter den gamle
smed sin beretning. Der er ikke så meget
brug for det gamle smedehåndværk, som vi
lærte det, alting skal næsten laves på fabrik,
nu er det mere maskiner alting drejer sig om,

men det må de unge tage sig af.

De snart 30 år i Vandborg 1928-1957:

Smed Alfred Olund Andersen er faldet godt til på Lemvigegnen, og har oparbejdet en betydelig forretning. Han er en dygtig og glad smed, som alle er glade for. Selv har han 9 børn, 4 døtre bor i København, een i Struer og een i Askov, en søn bor i Roskilde, en søn arbejder på værkstedet hos faderen og en tredje søn sejler.

Smedemesteren har haft adskillige tillidshverv. Han var således i mange år formand for Vandborg Sygekasse. Men frasagde sig stillingen i januar i år, men er endnu formand for Lemvigegnens smedeforening.

Han er ualmindelig rask og åndsfrisk og svinger dagligt hammeren i værkstedet.

Fødselsdagen fejres hos datteren i Askov.

Alfred Olund Andersens 80 års fødselsdag den 13. februar 1962, avisomtale:

80 årig på skolebænken. Forhenværende landsbysmed ville lære klovpleje og tog på Landbohøjskolen i København.

Den snart 80 årige landsbysmed O. Andersen, Vandborg ved Lemvig, var bange for, at han ville komme til at gå i vejen i værkstedet, efter at han havde overdraget sin smedeforretning til sin søn.

Endnu fandt han det var for tidligt at lægge arbejdet på hylden, så derfor ville han lære hele den teoretiske side af klovbeskæringskunsten, så han kunne hjælpe landmænd på hjemegnen at indtjene nogle af de 100 millioner kroner, man regner med, dansk landbrug mister i indkomst på grund af malkekøerne dårlige klove.

Beslutningen passede fint ind i planerne på Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, hvor dyrlæge H.H. Smedegård, har taget initiativet til oprettelse af et 3- ugers kursus i klovpleje, beskæring, sygebeslag, kirurgi etc..

På det første kursus, der i øjeblikket er i gang på højskolen, er der tre deltagere. Man kunne ønske, at mange flere ville gå i gang, for der er store værdier at tjene.

Udgifterne til regelmæssig halvårlig klovpleje af samtlige køer herhjemme vil koste omkring 8 mill. Kroner årligt.

Indtjeningsmulighederne er imidlertid omkring 100 mill. kroner.

Kursus afsluttes med en eksamen, hvor eleverne både kommer op i teori og praksis. De tre første vil komme ud i arbejdet med en solid indsigt i problemerne.

Selv om O. Andersen er gammel, har han ikke mistet håndlaget og kræfterne. Den 80-årige arbejder utrætteligt i smedien og nyder at supplere sin praktiske erfaring med videnskabens teoretiske baggrundsviden, som han på sit ravjydske udtrykker det.

Alfred Olund Andersens 85 års fødselsdag den 13. februar 1967, avisomtale:

En af de kendte gamle pionerer inden for organisationen, O. Andersen, Vandborg fyldte 13. februar 85 år. Det skulle jo have været i bladet for længst, men meddelelsen er først kommet frem nu. Andersen var som bekendt i en årrække formand for Lemvigkredsen, og kredsens nuværende formand Arne Højlund, Resen, var også mødt op og gratulerede på dagen.

Lemvig Dagblad skrev i den anledning af fødselsdagen følgende:

O. Andersen er født på Horsenseggen. Han kom i smedelære hos en mester i Bjerre Herred og arbejdede i årene efter læretiden skiftevis som svend og som selvstændig, indtil han i 1928 købte smedeforretningen i Vandborg. Her faldt han til, og gennem årene oparbejdede han en betydelig forretning. Han blev snart kendt som en dygtig og solid håndværker og blev vellidt i befolkningen for sit glade og godmodige væsen.

For en halv snes år siden overdrog han forretningen til en søn, men det betød ikke, at han lagde op, idet han vedblev at hjælpe til i værkstedet. I det år, han fyldte 80 år, tog han på Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for at lære hele den teoretiske side af klovbeskæringskunsten, for, som han sagde, at kunne hjælpe landmændene på sin hjemegn

med at indtjene nogle af de mange millioner kroner, dansk landbrug mister i indkomst som følge af kreaturerne dårlige klove.

I årene derefter har han med dygtighed omsat sin viden i praksis. Smed Andersen er endnu rask og energisk, og han kan stadig svinge hammeren, når lejligheden byder sig. Han blev gift i 1912. Hustruen døde for ca. 12 år siden. Han har 3 sønner og 6 døtre. En søn har som nævnt forretningen; de øvrige børn bor rundt i landet.

Avisomtale den september 1968:

Vandborgs gamle smed bldræbt i København den 21.09.1968.

Den 86 årige smedemester Alfred Olund Andersen, Vandborg, blev i lørdags dræbt ved en færdselsulykke i København, hvor han var på besøg hos sine børn. Han blev ramt af en bil, da han ville gå over kørebanen i Dybbølsgade.

Olund Andersen, der stammede fra Horsenseggen, kom til Vandborg i 1928, og nedsatte sig som selvstændig smedemester. Gennem årene oparbejdede han en betydelig forretning, og blev kendt overalt på egnen, som en dygtig og solid håndværker. For en halv snes år siden overdrog han forretningen til en søn, men fortsatte med at hjælpe i værkstedet.

Han havde også i en årrække også beskæftiget sig med klovbeskæring, et arbejde, der optog ham stærkt, og som 80-årig tog han kursus på Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for at lære hele den teoretiske side af klovbeskæringskunsten, og han har været til stor nytte på dette område for mange landmænd på sin egn. Olund Andersen var rask og virksom til det sidste, han kunne endnu svinge hammeren, og han sås dagligt på farten rundt på egnen, hvor han stadig havde mange gøremål.

Han var afholdt af alle for sit glade og godmodige væsen og store tjenstvillighed. Han blev enkemand for 13 år siden, og boede nu sammen med sønnen og svigerdatteren i Vandborg. Han efterlader sig 8 børn. Fire

døtre og en søn bor i København, en søn sejler som maskinmester, en datter er gift og bosat i Askov, og en søn har som nævnt forretningen i Vandborg. Den yngste datter er død.